

Posudek na diplomovou práci

Bc. Denisa Glacová: "The Israeli Secular Society in the View of the Haredi Press"

Autorka si zvolila zajímavé a složité téma, které je důležité přinejmenším ze dvou důvodů. Prvním je problematika rozmanitosti podob soudobé židovské identity, přičemž právě záležitost vymezení vztahu k náboženské tradici prostupuje moderní židovské dějiny jako příslovečná červená nit. Druhým je vysoká relevance v souvislosti s postavením (a rostoucím významem) marginalizovaných skupin uvnitř současné izraelské společnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že nábožensky ukotvená identita zažívá během posledních čtyř desetiletí (nejen) v rámci blízkovýchodního regionu návrat na výsluní, disponuje práce také nezpochybnitelným významovým přesahem. Téma, jež autorka zvolila, je přitom poměrně neotřelé a odbornou literaturou spíše podhodnocené. Na rozdíl od řady „mainstreamových“ témat musí navíc jakýkoliv zájemce počítat nejen s omezeným množstvím referenčních prací, ale také s absencí zdrojů v angličtině. Je na místě zdůraznit, že autorka se s touto výzvou vypořádala se ctí. Shromáždila úctyhodné množství pramenů a odborné literatury, přičemž samotná míra využití hebrejštiny zaslouží nepochybně uznání. Lze předpokládat, že výše uvedené jí vedle energie stálo i nemalé množství vložených prostředků. Přednosti práce jsou nejlépe patrné ve druhé kapitole (s. 32-46). Ta nabízí strukturovaný přehled hlavních ultra-ortodoxních periodik s ucelenou charakterizací geneze jejich vývoje, specifík zaměření a politické příslušnosti. Za pozornost stojí také další části práce (zejm. s. 47-54), které se věnují jazykové profilaci či genderovým aspektům patřičných periodik. Hlavní korpus je doplněn o přehledné a ucelené přílohy (s. 85-98). Jako celek nabízí text množství cenných informací, které jsou jen obtížně dostupné v evropských jazycích.

Za poněkud problémové považuji úvodní části práce. Nástin ultra-ortodoxních skupin zmiňuje chasidim, mitnagdim a sefardskou ultra-ortodoxii (s. 12-16). Narazit však můžeme také na odlišnou kategorizaci patřičného spektra (s. 10, pozn. 8). Pokud vymezení pojmu a příslušnosti k charedim provázejí diskuze odborné veřejnosti, práce by to měla jednoznačně zmínit, rozvést a objasnit. Úvod naprosto opomíjí legislativní rámec vztahů mezi izraelským státem a judaismem. Související informace se (a to v kusé podobě) objevují až na str. 26. Vzhledem ke skutečnosti, že práce pojednává o pohledu charedim na sekulární společnost, by

bylo na místě zapracovat alespoň rámcové vymezení izraelského sekularismu. Totéž se týká vymezení hlavních třecích ploch s charedim – zejm. záležitosti branné povinnosti. Práce neuvádí otázky, jež by se snažila zodpovědět. Jediná otázka, na níž můžeme narazit (s. 20), fakticky představuje samotný název práce. Text se věnuje metodologii, ale např. pojmové uchopení vztahu mezi religiozitou a politikou, bez něž řada aspektů práce nedává smysl, je ponecháno bez jakéhokoliv teoretického, metodického či faktografického ošetření.

Obávám se, že celkové vyznění práce příliš neodpovídá převládajícím konvencím anglofonního prostředí. Text je téměř výlučně deskriptivní povahy. Nejlépe je tato skutečnost patrná u abstraktu. Ten nepředkládá jedinou tezi, argument či myšlenku. Zhruba třetinu abstraktu tvoří popis obsahu příloh. Přinejmenším část vysvětlivek by si, dle mého názoru, zasloužila zakomponovat do textu práce.

Závěr: Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě. Vzhledem k objektivním úskalím tématu, jazykové náročnosti a investovanému úsilí hodnotím práci jako výbornou.

V Praze, dne 12. června 2018

PhDr. et Mgr. Jan Zouplna, Ph.D.
vedoucí oddělení Blízkého východu
Orientální ústav AVČR, v.v.i.